

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր

ԽՍՀՄ պրեզիդենտ՝ Մ. Գորբաչովին,
Միջհանրապետական տնտեսական կոմիտեի նախագահ՝ Ի. Սիլաչեին,
ՌԽՖՍՀ պրեզիդենտ՝ Բ. Ելցինին,
Ղազախստանի պրեզիդենտ՝ Ն. Նազարբայեին,
ԽՍՀՄ Պետական կորիորդի անդամներ՝

Ս. Շուշկեիչին,

Ա. Ակայեին,

Մ. Սնեգուրին,

Ա. Իսկանդարովին,

Ս. Նիյազովին,

Ի. Կարիմովին,

Լ. Կրավչուկին

Վերջին ժամանակներս Ադրբեջանում փաղափական իրավիճակի սրման կապակցությամբ, այդ հանրապետության տարբեր ուժեր մըրցակցում են միմիանց հետ՝ լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության հայ բնակչության դեմ եւ Հայաստանի սահմանամերձ տարածքներում ագրեսիվ գործողութիւնների վերաբերեալ առաջարկներով:

Ակնյայտ է դարձել նաեւ, որ Ադրբեջանի ներկայիս փաղափական ղեկավարութիւնը ձգտելով ամեն կերպ պահպանել իշխանութիւնը, չնայած իր իսկ կողմից ստորագրուած Ժելեզնովոզսկի կոմիւնիկէին, դիմում է ցանկացած միջոցի: Նպատակն այն է, որ զնալով ուժզնացող հակահայկական գործողութիւններով «արդարանայ» հանրապետության բնակչության առջեւ: Այդ են վկայում Ադրբեջանի Գերագոյն կորիորդի եւ ղեկավարության յայտարարութիւնները, ինչպէս նաեւ զինուած ուժերի ըս-

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր

— Սկիզբը՝ էջ 1

տեղծման նպատակով արուող որոշակի քայլերը, եւ Աղրբեջանի տարածում գտնուող զինուորական ստորաբաժանումների ուսումնական տեխնիկայի կազմակերպուած գավթումը:

Այս պահին աղրբեջանական զինուած կազմաւորումներ են կուտակուած Լեռնային Ղարաբաղի շուրջը:

Ընդամին, գործելակերպի հիմնում ընկած են կեղծիքը, սաղրանքը, ինչպէս նաեւ այնպիսի յայտարարութիւններ, որոնց միջոցով Աղրբեջանի գործողութիւնները մատուցուած են իբրեւ Հայաստանի ու Լեռնային Ղարաբաղի հայ բնակչութեան «ազրեսիվ գործողութիւնների» դէմ ուղղուած պատասխան քայլեր: Այսպէս, սովորական է դարձել Հայաստանի նախապարհների փակումը այն պատրուակով, թէ իբր մեր հանրապետութեան կողմից չի ապահովուած հաղորդակցութեան ուղիների անվտանգութիւնը: Իբրեւ կանոն, կազմակերպուած է հրաձգութիւն, կատարուած են գործողութիւններ, որից յետոյ ձեռնամուխ են լինում լայնամասշտաբ շրջափակման: Աղրբեջանի ղեկավարութիւնը չի խորշում ոչ մի սաղրանքից. աւելին, կանգ չի առնում մինչեւ իսկ այնպիսի գործողութիւնների առջեւ, որոնք յանգեցնում են մարդկային զոհերի, այդ թրւում եւ աղրբեջանական ազգութեան: Բանն այնտեղ է հասել, որ զնդակոծուած հայկական սահմանամերձ գիւղերը ներկայացուած են իբրեւ աղրբեջանական:

Միայն այս տարի երկու անգամ լիովին շրջափակուել է երկաթուղին, պայթեցուել են էլեկտրահաղորդման գծերը, բազմիցս փակուել է գազամուղը, որի խողովակներից մէկը պայթեցուելուց յետոյ մինչեւ այժմ չի վերականգնուել:

Ի վերջոյ, Կիրանց (Հայաստան) եւ Խրիմու (Աղրբեջան) գիւղերի միջեւ բախման պատրուակով Նոյեմբերի 4-ին, ժամը 20-ն անց 30 րոպէին անջատուել է Հայաստան եկող գազը:

Հայաստանի ղեկավարութիւնը պաշտօնապէս յայտարարում է, որ տուեալ դէպքում Հայաստանի կողմից պատասխան կրակ է բացուել այն բանից յետոյ, երբ աղրբեջանական զինուած ջոկատները խուժել են հանրապետութեան տարածք եւ փորձել են շրջապատել ու ոչնչացնել գիւղը: Հետեւաբար, աղրբեջանական կողմից մարդկային զոհերը, եթէ անգամ այդպիսիք եղել են, հերքական սաղրանքի արդիւնք են:

Փազամուղը փակելու, ինչպէս նաեւ դրան նախորդած 42օրեայ երկաթուղային շրջափակման հետեւանքով, հանրապետութիւնը յայտնուել է ամենադժան էներգետիկ նգնաժամի մէջ: Իրենց կարողութիւնների 50 տոկոս բեռնուածութեամբ աշխատելու դէպքում էլեկտրակայանների համար միայն 1,5-2 օրուայ վառելանիւթ կայ:

Հանրապետութեան շատ շրջաններում ձիւն է տեղացել, անսովոր ցրտեր են երկրաշարժի գօտում, լիովին կանգ է առել ողջ արդիւնաբերութիւնը, դադարեցուած է բնակչութեան էլեկտրամատակարարումը:

Ակնյայտ է նաեւ, որ այդ քայլը Աղրբեջանին հարկաւոր է Լեռնային Ղարաբաղում զանգուածային գործողութիւններ սկսելու համար:

Այսպէս շարունակուել չի կարող, այս ամենը կը յանգեցնի անկանխատեսելի հետեւանքների:

Իր պատրաստակամութիւնը յայտնելով բոլոր հարցերը լուծել ժելեզնուփողակում ստորագրուած կոմիւնիկէի ոգուն համապատասխան բանակցութիւնների միջոցով, Հայաստանի Հանրապետութեան ղեկավարութիւնը յամառօրէն պնդում է, որ տնտեսական ընկերակցութեան պայմանագիրն ստորագրած հանրապետութիւնները բաղաձայն են տնտեսական պատժամիջոցներ կիրառեն Աղրբեջանի նկատմամբ:

Հայաստանի ղեկավարութիւնը դիմում է նաեւ միւս բոլոր հանրապետութիւններին եւ պետութիւններին՝ միջազգային իրաւունքի նորմերին համապատասխան պատժամիջոցներ կիրառել Աղրբեջանական Հանրապետութեան նկատմամբ:

Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ՝ Լեւոն Տէր Պետրոսեան
Հայաստանի Հանրապետութեան Նախարարների Խորհրդի
նախագահի պաշտօնակատար՝ Հրանտ Բազրատեան

Հեռագիր ուղարկելու փոխարէն ճիշտ կը լինէր Մոսկուայում ներկայ լինել Պետխորհրդի Նոյեմբերի 4ի նիստին եւ այնտեղ բարձրացնել թրւարկուած խնդիրները: Սակայն հէնց նոյն օրը խորհրդարանում քննարկուած էր քաղաքականութիւնը որոշելու իրաւունքը Գերագոյն Նորհրդի Ն, թէ՛ նախագահին վերապահելու վերաբերեալ հարցը:
Եւ նախագահը գերադասեց լինել Երեւանում: